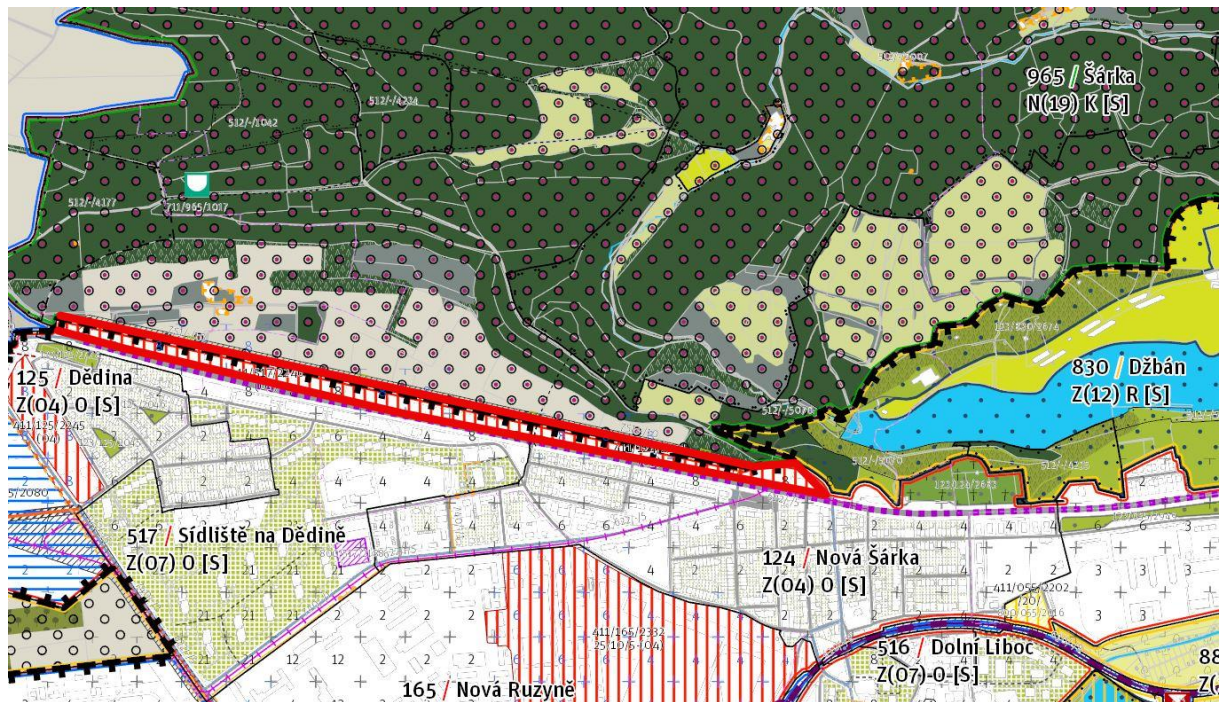

Připomínka iniciativy Proti-plotu.cz k zástavbě podél parku Divoká Šárka

- 517 / Sídliště na Dědině
- Zastavitelnost: *zastavitelná*
- Struktura: *modernistická struktura*
- Míra stability: *stabilizovaná*
- Využití: *obytná*

- 124 / Nová Šárka
- Zastavitelnost: *zastavitelná*
- Struktura: *heterogenní struktura*
- Míra stability: *stabilizovaná*
- Využití: *obytná*

MPP návrhovým parametrem přeměny na zastavitelnou transformační plochu s obytným využitím umožňuje toto cenné území zastavět. Umožňuje vícepodlažní výstavbu na hraně svahu přírodní rezervace s nevhodným narušením stávající ukončující urbanistické linie. Dochází tím k nevhodnému výškovému přechodu k okolní volné krajině. Je to i v rozporu s platnými Pražskými stavebními předpisy, které v tezech čl. 3.5 uvádějí, že jako předpis mají plnit roli ochrany stávajících budov a pozemků před nepřiměřeným omezením novostavbami; nová výstavba se má orientovat na volná místa v prolukách (tzv. brownfieldech), nesmí se dotýkat parků; má zacelovat jizvy ve stávající zástavbě. Přírodní rezervace Divoká Šárka rozhodně není brownfieldem, stejně jako volné zelené plochy v tomto místě nejsou prolukami ve smyslu § 2 písm. r)

V okolí se nenachází žádná výšková 8NP zástavba, která by opravňovala umístění černé značky 8 ve vyznačeném místě. Jedná se o chybu v MPP. Plocha přímo sousedí s ochrannou zónou chráněného území přírodního parku Divoká Šárka, kde je stavební rozvoj nežádoucí s ohledem na rekreační funkci a přírodní hodnotu území.

Ve stávajícím Územním plánu je území vedeno jako S01 – přírodní rekreační plochy a S02 – golfové hřiště, tedy území s omezenou zastavitelností sloužící rekreaci, oddechu a sportovním aktivitám v přírodě, které podstatně nenarušují přírodní charakter území. Hlavní součástí funkce je zeleň. Území spadá do ochranného pásma památkové rezervace.

V sousedství se dále nachází kulturní památka Hradiště Šárka, která je jednou z devíti národních kulturních památek na území Prahy (vyhlášena v roce 1995 Národním památkovým ústavem) a především přírodní rezervace Divoká Šárka! Ta je unikátním prvkem pražské přírody jak z geologického, botanického, tak i zoologického hlediska, a je první přírodní památkou vyhlášenou na území metropole.

Nesouhlasíme stejně jako MČ Praha 6 a okolní obyvatelé s návrhem souvislé zástavby v zeleném pruhu podél páteřní komunikace Evropská od Mc'D směrem nahoru, stejně jako s nesmyslnou argumentací, že je to z důvodu, aby návštěvníci Prahy měli pocit, „že vjíždí do metropole“ Je to naprostý nesmysl. Pracuji na letišti 18 let a denně vidím reakce cizinců, kteří překvapeně z autobusu č. 119 zpozorují divokou přírodu, živě gestikulují, případně se snaží rozeklané skály a zarostlé údolí Divoké Šárky rychle vyfotit na svůj mobil. Která metropole se může pochlubit nejzachovalejší přírodní oblastí umožňující celodenní vycházku přírodními komplexy? Je ve veřejném zájmu, aby toto cenné území, které bylo vyhledáváno již našimi předky pro nedělní výlety, bylo v MPP naopak chráněno před zástavbou v plném současném rozsahu bez fragmentace okolních ploch. Urbanistická koncepce této oblasti je naplněna. Jedná se o stabilizované území.

Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy se staví proti rozšiřování zástavby za hranice velkoměsta, nicméně tímto krokem umožňuje zástavbu v okrajové oblasti Prahy, která není pro zástavbu prioritně určena. Je ve veřejném zájmu, aby celé území jako celek zůstalo zachováno. Divoká Šárka je hojně navštěvována Pražany v rámci volnočasových aktivit a relaxace. V rámci monitoringu městských lesů, které si opakovaně nechává vypracovat odbor ochrany životního prostředí HLMP, je trend návštěvnosti trvalé rostoucí. V sousedství v rámci projektu developera Central Group má vzniknout namísto ruzyňských skladů nová čtvrť pro 15.000 obyvatel, kteří rovněž zatíží oblast další individuální a hromadnou dopravou i návštěvností okolních rekreačních ploch Hvězda a Divoká Šárka.

ČÁST I.

Obecné připomínky směřující proti snižování kvality životního prostředí obyvatel v Praze v důsledku zahušťování zástavby, úbytku zelených ploch a jejich biologické rozmanitosti.

Je odborně dobře podloženo skutečností, že globální i lokální změny pokryvu zemského pokryvu mají vliv na teplotu prostředí, vlhkost a koncentraci oxidu uhličitého CO₂, ozonu O₃ i prachových částic PM₁₀ (Zhao a Pitman 2002, DOI: 10.1029/2001GL013476; Fusaro et al. 2017, DOI:10.3390/rs9080791), což platí i pro regulaci mikroklimatu měst (Zhang et al. 2009, DOI:10.1029/2008JD010328). Podobně má struktura životního prostředí také jednoznačný efekt na lidské zdraví (Tzoulas et al. 2007, DOI: 10.1016/j.landurbplan.2007.02.001), což je opět zásadní především při plánování urbanistické koncepce města. Také vysoká populační hustota významně snižuje kvalitu života (Shaker 2015, DOI: 10.1080/13504509.2015.1055524). Zhoršená kvalita životního prostředí ve městě v důsledku neadekvátní urbanistické koncepce proto může přinášet nejen významné finanční ztráty (komunální i soukromé náklady obyvatel, např. Endreny et al. 2017, DOI: 10.1016/j.ecolmodel.2017.07.016), ale finančně nevyčíslitelné ztráty v podobě snížené životní úrovně a délky přežívání obyvatel. MPP sice formálně zohledňuje dostupnost (blízkost) parkové plochy ve vztahu k místu bydliště, ale zcela opomíjí efekt rozlohy této parkové plochy a míru biodiverzity v městské zeleni, což považujeme za klíčový nedostatek celkové koncepce MPP, který je zřetelně dobře rozporovatelný na základě současně dostupných odborných prací (odkazy na tento typ dokumentace v MPP zcela chybí). Význam a případný možný dopad konkrétně dokumentujeme v následujících odstavcích.

Efekt plochy zeleně

Co se týče plochy zeleně, bylo dokázáno v odborných studiích z jiných (z velké části Evropských) měst, že ta je klíčovou jak pro ochranu lidského zdraví (van Dillen et al. 2012, DOI: 10.1136/jech.2009.104695), tak i s ohledem na další faktory ovlivňující kvalitu života obyvatel města, včetně efektu na teplotu městského prostředí (Gunawardena et al. 2017, DOI: 10.1016/j.scitotenv.2017.01.158), prašnost (Fusaro et al. 2017, DOI:10.3390/rs9080791) a relativní vlhkost vzduchu či vsakování vody (Yang & Zhang 2011, DOI: 10.1007/s11368-011-0356-1). Města mají např. obvykle vyšší teplotu prostředí než okolní krajina, přičemž tento stav může redukovat městská zeleň cca. o 0.5 až 4.0°C (Qiu et al. 2013, DOI: 10.1016/S2095-3119(13)60543-2). Také Praha dlouhodobě bojuje s nárůstem teploty městského mikroklimatu (identifikováno jako problém např. ve Strategii adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu schválené dne 18. 7. 2017). Byl zjištěn příčinný vztah mezi úbytkem stromů a nárůstem úmrtnosti obyvatel v důsledku kardiovaskulárních chorob a onemocnění dolních cest dýchacích (Donovan et al. 2013, DOI: 10.1016/j.amepre.2012.09.066). Současné odborné studie v tomto směru např. dokládají, že stromový pokryv daného celku by neměl klesnout pod 11% v okruhu 1 km od bydliště (Bertrama & Rehdanz 2015, DOI:

10.1016/j.ecolecon.2015.10.013), což pro různé čtvrti Prahy neplatí. Bylo spočítáno, že ve velkých městech může ochrana zelených ploch přinést úspory v řádech desítek milionů EUR ročně (Fusaro et al. 2017, DOI:10.3390/rs9080791, Endreny et al. 2017, DOI: 10.1016/j.ecolmodel.2017.07.016). Někteří autoři proto doporučují, aby města přijala opatření ke zvýšení celkového stromového pokryvu až na 40% rozlohy města, což v podstatě znamená osázení stávající volné plochy stromy (Endreny et al. 2017, DOI: 10.1016/j.ecolmodel.2017.07.016). Metropolitní plán přitom svou stávající strukturou tyto současné odborné poznatky ignoruje a směřuje k nekoncepčnímu zhoršování existujících problémů. Např. v lokalitě 070 / Nové Bubny (Holešovice) umožňuje zastavění doposud z velké části nezastavěné plochy do podílu 95% (!), přičemž stanovuje naprosto nesmyslně malé parkové plochy. MPP také nestanovuje pokryvnost parkové plochy vzrostlými stromy, čímž nereguluje parkovou formu a tím nerespektuje vědecky podložený význam parků pro ochranu zdraví obyvatel (zaměřuje se pouze na jejich rekreační funkci). Jinde na světě existují studie, které pro městské prostředí modelují efekt pokryvnosti a druhového složení zelených ploch na kvalitu mikroklimatu města, vč. efektu na teplotu či prašnost (např. Tallis et al. 2011, DOI:10.1016/j.landurbplan.2011.07.003; Zhang et al. 2018, DOI: 10.1016/j.buildenv.2017.12.014). Pokud můžeme soudit z příložené dokumentace, Praha takovouto studii pro plánování zástavby zpracovanou nemá a stávající koncepce MPP důležitost tohoto typu plánování zcela opomíjí. Takovéto odborné pochybení v samotné koncepci MPP považujeme za nepřijatelné a pro obyvatele Prahy za velice nebezpečné.

Efekt biologické rozmanitosti

Koncept Zelené infrastruktury (Green Infrastructure) je v urbanistickém plánování znám už od počátku 21. století (Tzoulas et al. 2007, DOI: 10.1016/j.landurbplan.2007.02.001). Tento koncept vyzdvihuje nejen kvantitu zelených ploch, ale také jejich kvalitu, multifunkční roli a konektivitu. Velký význam přikládá ochraně biologické rozmanitosti městských ekosystémů, která má význam pro zdraví obyvatel. Současné odborné práce dokládají skutečnost, že pokles biodiverzity těsného životního prostředí člověka přispívá k rozvoji nejrůznějších civilizačních chorob, včetně jevů jakými jsou zvýšené riziko vzniku alergií (von Hertzen et al. 2011, DOI: 10.1038/embor.2011.195; Lei et al. 2015, DOI: 10.1016/j.clinre.2014.10.008; Linneberg 2008, DOI: 10.1159/000135695; Hanski et al. 2012, DOI: 10.1073/pnas.1205624109) nebo zvýšenému riziku rakoviny a dalších chorob (Karkman et al. 2017, DOI: 10.1111/nyas.13326). Dopad těchto chorob v důsledku neadekvátního životního prostředí není finančně vyčísitelný. V MPP je přitom význam biologické diverzity zmíněn pouze ve článku 58 v souvislosti s krajinou úzkých zaříznutých údolí v plošině, což považujeme za zcela nedostatečné. Zdůrazňujeme, že z hlediska ochrany zdraví obyvatel Prahy nejsou důležitými faktory pouze míra a distribuce městské zeleně v Praze, ale také celková míra biodiverzity v městském prostředí, kterou MPP ve své koncepci nijak nezohledňuje. Požadujeme proto, aby bylo toto kritérium zohledněno a ochrana biodiverzity v městském prostředí byla jedním z parametrů plánování ve smyslu zajištění kvalitního života obyvatel města.

Efekt zvyšování populační hustoty

Ačkoliv vede urbanizace k rostoucímu socioekonomickému blahobytu, zároveň snižuje kvalitu životního prostředí, což se následně prokazatelně projevuje na klesající kvalitě lidského života (Shaker 2015, DOI: 10.1080/13504509.2015.1055524). Svůj podíl má rostoucí populační hustota ve městech, která přímo zvyšuje stres a s ním spojené psychické poruchy (Heinz et al. 2013, DOI: 10.1002/wps.20056). Ačkoliv se Praha zatím neřadí co do populační hustoty na přední příčky mezi Evropskými městy, je potřeba důsledně dbát na to, aby ani lokálně na úrovni jednotlivých lokalit a městských částí hustota obyvatel nenarůstala nad mez zajišťující dobrou kvalitu života obyvatel.

Jak je uvedeno v dokumentaci v části I, z hlediska zachování kvality života a zdraví obyvatel města je důležité zachovat prvky udržující vysokou míru biologické rozmanitosti (odkazy na odborné práce v části I). Proto není žádoucí volné zelené plochy automaticky převést na stavební parcely. Naopak je potřeba důsledně dbát na zachování přírodních a přírodě blízkých lokalit i uvnitř města.

Požadujeme:

S ohledem na fyzickou nespojitost původně označených Lokalit 517 - Sídliště na Dědině a 124 - Nová Šárka je žádoucí soubor pozemků oddělit od stávající zástavby. Plochy na nezastavěné straně komunikace Evropská koncepčně zapadají do ochranné zóny chráněného území přírodního parku Divoká Šárka, kde je stavební rozvoj nežádoucí s ohledem na rekreační funkci a přírodní hodnotu území. Proto požadujeme v MPP změnu na:

- Zastavitelnost:** *nezastavitelná*
- Struktura:** *krajina výrazných údolí*
- Míra stability:** *stabilizovaná*
- Využití:** *krajinná*

Za zapracování a přihlídnutí k této připomínce k MPP předem děkujeme. www.proti-plotu.cz